

စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း ပြန်မာနိုင်ငံ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ အပတ်စဉ်ထုတ်ပြန်ချက်

၂၀၂၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့မှ ၁၂ ရက်နေ့အထိ

၁၀၈၀+

သတ်ဖြတ်ခံရ

၈၀၄၈+

ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရ

၆၃၉၈+

ချုပ်နှောင်ခံထားရဆဲ

၁၉၈၄+

ဖမ်းဝရမ်းထုတ်ခံရ

အကျဉ်းချုပ်

အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီမှ ပံ့ပိုးသည့် အပြစ်မဲ့ပြည်သူများအပေါ် အပစ်ပေးအရေး ယူခံရခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရနေသာ အကြမ်းဖက်မှုများကို ပြည်သူများ ရင်ဆိုင်နေရသည်မှာ (၇) လတာ ကြာပြီဖြစ်သော်လည်း စစ်အာဏာရှင်ကျဆုံးရေး အတွက် ပြည်သူတို့၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများသည် လျော့ပါးသွားခြင်းမရှိပေ။ စက်တင်ဘာ ၇ ရက် အင်္ဂါနေ့ မှစပြီး စစ်အာဏာရှင် ဆန့်ကျင်ရေး ပြည်သူ့လူထု၏ ခုခံတွန်းလှန်စစ် စတင်ပြီဟု အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အစိုးရ NUG ၏ယာယီ သမ္မတ ဒူဝါလရိုးလမှ အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီ အပေါ်စစ်ကြေညာလိုက်သည်။

စစ်တပ်၏အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် လူမဆန်မှုဒဏ်ကို လပေါင်းများစွာခံစားနေရသော အရပ်သားများသည် “ D-Day” ကို ကောင်းစွာ လက်ခံကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။ အကြမ်းဖက်မှုများနှင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများပိုတိုးလာမည်ကို ပြည်သူများ ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်သော်လည်း စစ်အုပ်ချုပ်ရေး အောက်တွင်နေရသည့်ဘဝလောက် ဆိုးဝါးခြင်းမရှိဟု ပြည်သူအများစုမှ လက်ခံထားကြသည်။ အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီ၏ စစ်ဆေးရေးဂိတ်များ တိုးလာနိုင်သောကြောင့် အများပြည်သူများ အနေဖြင့် ယခုကာလတွင် မလိုအပ်ပဲ ခရီးမသွားကြရန်၊ အခြေခံစားသောက်ကုန်နှင့် ဆေးဝါးများ စုဆောင်းထားကြရန် NUG မှတိုက်တွန်းထားသည်။

NUG ၏ ကြေညာချက်သည် လာမည့်စက်တင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည့် ၇၆ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ ညီလာခံ နီးကပ်လာချိန်တွင် ချိန်ကိုက် လုပ်ဆောင်ပြသမှု တစ်ရပ် ဖြစ်သည်ဟု စစ်ကောင်စီ ပြောခွင့်ရ ဗိုလ်ချုပ်ဇော်မင်းထွန်းမှ တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာတွင် တက်ရောက်လာမည့် နိုင်ငံကိုယ်စားလှယ်များမှ မည်သူ့ကို မြန်မာနိုင်ငံ ကိုယ်စားပြုခွင့်ရမည်ကို ဆုံးဖြတ်ရမည်ဖြစ်သည်။

NUG ၏ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီကို ဆန့်ကျင်ရာသာမက အာဆီယံနှင့်တစ်ခြားသော နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းတို့မှ မြန်မာနိုင်ငံ၏လူ့အခွင့်အရေးနှင့်ဆက်နွယ်သော ၎င်းတို့လုပ်ဆောင်ရမည့် နိုင်ငံတကာတာဝန်

များကို ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ D-Day မတိုင်မီတွင် အာဆီယံအထူးကိုယ်စားလှယ်မှ လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့ပေးရေး၊ ၄ လတာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး တောင်းဆိုခဲ့ရာ အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီမှ ကတိုက်ကရိုက်သဘောတူ လက်ခံခဲ့သည်။ အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေးသည် စစ်ကောင်စီနှင့် အာဆီယံမှ ကြားပွဲစားအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ပုံပေါ်ပြီး NUG (သို့) ပြည်ထောင်စုလွတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ (CRPH) နှင့် မည်သည့်ညှိနှိုင်းမှုမှ မလုပ်ခဲ့သောကြောင့် NUG မှ မေးခွန်းထုတ်ခဲ့သည်။ မြန်မာစစ်တပ်သည် အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက်ကို အမြဲချိုးဖောက်ခဲ့သည့် သမိုင်းကြောင်းများရှိခဲ့သည်။

မြို့ပြနှင့်ကျေးလက်ဒေသများတွင် အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီတပ်နှင့် တိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်စွာဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်။ ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဆေးဆိုင်များနှင့် ဈေးဆိုင်များတွင် ဝယ်ယူသူများနှင့် ပြည့်နှက်နေခဲ့သည်။ မြို့ပေါ်တွင် ဂျက်လေယာဉ်များ ပျံဝဲခဲ့ပြီး ဈေးဝယ်စင်တာများတွင် ခုခံကာကွယ်ရေးအနေဖြင့် စစ်သားများ နေရာယူခဲ့ကြသည်။

တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း (EAOs) များဖြစ်သော ချင်းပြည်ကာကွယ်ရေးတပ် (CDF) ကချင်လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်(KIA)နှင့် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး(KNU) အပါအဝင် တချို့သော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်(PDF) တို့သည် တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာအနေဖြင့် စစ်အာဏာရှင်ပျက်သုန်းရေးအတွက် ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ဂတိကဝတ်ပြုခဲ့သည်။ မန္တလေးမြို့အခြေစိုက် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသမဂ္ဂမှလည်း လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးတွင် ကျောင်းသားများ အနေဖြင့် ထိပ်ဆုံးမှ ပါဝင်တိုက်ခိုက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာချက်ထုတ်ခဲ့သည်။

တိုင်းရင်းသားဒေသများရှိ ပဋိပက္ခများ

ချင်းပြည်နယ်

စစ်အာဏာသိမ်းသည့်အချိန်မှစ၍ စစ်ကောင်စီ၏ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အမျိုးသမီးနှင့် ကလေးသူငယ် (၁၄)ဦးအပါအဝင် ချင်းဒေသခံ ၁၀၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့သည်။ သေဆုံးသူ အနည်းဆုံး (၇) ဦးတို့၏ အလောင်းများအား သောကရောက်နေသော မိသားစုကို ပြန်မပေးခဲ့ပေ။ ချင်းအမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ် (CNO)သည် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုထားပြီး လူသားမျိုးနွယ်အပေါ် ကျူးလွန် သောရာဇဝတ်များအတွက် အရေးယူရန် ကုလသမဂ္ဂ ကိုတောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိဘာသာရေး အဆောက်အဦများ ဆက်လက်ဖျက်ဆီးခံနေရသည်။ မင်းတပ်မြို့နယ်ရှိ ဘုရားကျောင်းများနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများကို စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင် များမှ ဝင်ရောက် မွေနှောက်ရှာဖွေ ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။

အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီကို NUG မှစစ်ကြေငြာ ပြီးနောက် ချင်းပြည်ကာကွယ်ရေးတပ်မှ ချင်းပြည် သူများကို အကြမ်းဖက်မှုများတိုးလာနိုင်ကြောင်း သတိပေးထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ကယားပြည်နယ်

ကယားပြည်နယ်သည် တစ်ပြည်နယ်လုံးအတိုင်း အတာနေဖြင့် အကြမ်းဖက်မှုများ ဖြစ်ပွားလျက်ရှိ သည်။ တိုးတက်သောကရင်နီပြည်သူ့အင်အားစု (PKPF)၏ မှတ်တမ်းများအရ စစ်အာဏာသိမ်း ကာလ ကရင်နီပြည်နယ်အတွင်း တိုက်ပွဲပေါင်း အကြိမ် (၆၀) ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ တိုက်ပွဲများကြောင့် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်နှင့် စစ်ဘေးရှောင် ပြည်သူ (၈၃)ဦး သေဆုံးခဲ့သည်။ ဒေသခံပြည်သူ ၁၂၀ ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရပြီး ဒေသခံ ၁၂၀,၀၀၀ ကျော် နေရပ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရသည်။

စက်တင်ဘာလ ၇ရက်နေ့ ဒီမောဆိုမြို့နယ်တွင် ကရင်နီတပ်မတော် (KA)နှင့် ကရင်နီပြည်သူ့ကာ ကွယ်ရေးတပ် (KNDF)တို့၏ ချုံခိုတိုက်ခိုက်မှု ကြောင့် အကြမ်းဖက်တပ်သား (၄) ဦးသေဆုံးခဲ့ သည်။ D-Day ကြေငြာပြီးသည့်နောက် အကြမ်းဖက် တိုက် ခိုက်မှုများ တကျော့ပြန် တိုးလာခဲ့သည်။

ရှမ်းပြည်နယ်

ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း ဖယ်ခုံမြို့နယ်တွင် လင်မယား နှစ်ဦးသည် ဖမ်းဆီးခံရပြီး လမ်းပြအဖြစ် ခေါ်ဆောင် သွားခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ် ၏ ချုံခိုတိုက်ခိုက်မှုကာကွယ်ရန် လင်မယားစုံတွဲ အား လူသားခိုင်းအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့ သောဖြစ်ရပ်များသည် တိုက်ပွဲများကြားတွင် ပိတ် မိနေသောပြည်သူများအနေဖြင့် ပုံမှန်ကြုံတွေ့နေရ ပြီး အကြမ်းဖက်တပ်၏ အမိန့်ကိုနာခံရုံမှလွဲ၍ မည် သည့် ရွေးချယ်စရာ လမ်းမရှိခဲ့ပါ။

စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် အကြမ်းဖက်စစ် ကောင်စီသည် ဖယ်ခုံပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ် (PKPF) နှင့် ကရင်နီအမျိုးသားကာကွယ်ရေးတပ်ကို ထိုးစစ်ဆင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်တို့ မျိုးဆက်မှာ စစ်အာဏာရှင် စနစ်ဆိုး နောက်ဆုံးအမြစ်ပြတ်တိုက် ထုတ်ရမယ်။ ကျွန်ုပ်တို့မအောင်မြင်ခဲ့ရင် နောက်မျိုးဆက်ထိ စစ်တပ်က အာဏာချုပ် ကိုင်ထားလိမ့်မယ်။”

မန္တလေးအခြေစိုက် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများ၏ စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သော ထုတ်ပြန်ချက်

ဆန္ဒပြသူများသည်အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) အလံကိုကိုင်ဆောင်ပြီး အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်သည့် အမှတ်အသား လက်သုံးချောင်းထောင်ကာ ဆန္ဒပြစဉ်
Source: သတင်းနှင့်မီဒီယာကွန်ယက်

နေ့စွဲအလိုက် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အဖြစ်အပျက်များ

စက်တင်ဘာ ၆ ရက်နေ့

နိုင်ငံတော်အကြည်ညိုပျက်စေမှုပုဒ်မဖြင့် တရားစွဲခံထားရသော ဘာသာရေးအစွန်းရောက် ဘုန်းကြီး ဦးဝိရသူသည် နိုဝင်ဘာလ ၂၀၂၀ တွင် လာရောက်အဖမ်းခံပြီးနောက် စစ်ကောင်စီလက်ထက်တွင် ပြန်လည်လွတ်မြောက်လာခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၇ ရက်နေ့

Justice for Myanmar ၏အစီရင်ခံစာသစ်တွင် ယူကရိန်းကုမ္ပဏီများသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ စစ်လက်နက်နှင့်နည်းပညာများ ဆက်လက်တင်ပို့သောကြောင့် ဇွန်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင်ချမှတ်ခဲ့သော ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ၏ သဘောတူညီချက်နှင့် ဆန့်ကျင်နေသည်။ ထို့ပြင် စစ်တင်ဘာလ ပထမပတ်အတွင်း ပါကစ္စတန်ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အဆင့်မြင့်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် မြန်မာနိုင်ငံသို့လာရောက် လည်ပတ်ကြောင်းကိုလည်း ထုတ်ဖော်ခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၈ ရက်နေ့

အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) ပါတီကို စစ်ကောင်စီမှ နာမည်ဖျက်ရန် ကြိုးပမ်းနေသော်လည်း တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ တောင်အာရှနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံရေးပါတီများ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲကို NLD အား တရုတ်နိုင်ငံမှ ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၉ ရက်နေ့

အမျိုးသား ညီညွတ်ရေး အစိုးရ NUG ၏ယာယီ သမ္မတ ဒူဝါလရှီးလ၏ လားရှိုးမြို့ရှိ နေအိမ်ကို အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီ၏ လုံခြုံရေးတပ်မှ ဝင်ရောက်စီးနင်းရှာဖွေခဲ့ပြီး (၂) ဦးကို ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခဲ့သည်။

နေ့စွဲအလိုက် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အဖြစ်အပျက်များ

စက်တင်ဘာ ၁၀ ရက်နေ့

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ တွင် သံအမတ်ကြီး ဦးကျော်မိုး ထွန်းအား မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမြဲတမ်း ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ဆက်လက် အသိအမှတ်ပြုရန်အတွက် အရပ် ဘက်လူထုအဖွဲ့အစည်း ၃၀၀ ကျော်မှ တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့

စစ်ဘေးရှောင်ကရင်နီလူငယ်နှစ် ဦးသည် အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီ ၏ ဖမ်းဆီးနှိပ်စက် ပစ်သတ်ခံခဲ့ရ သည့်ပုံ လူမှုကွန်ရက်စာမျက်နှာ တွင် ပျံ့နှံ့ခဲ့သည်။ ဖမ်းဆီးခံရသည့် လူငယ်နှစ်ဦး၏ နောက်ဆုံးချိန် တွင် အရေးတော်ပုံအောင်ရမည် အမှတ်အသား လက်သုံးချောင်း ထောင်ခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာ ၁၂ ရက်နေ့

စစ်တပ်ထောက်ခံသူ အရပ်သား ၈၀၀ ကျော် PDFs လက်ချက်ဖြင့် သေဆုံး ခဲ့သည်ဟုဆိုကာ အကြမ်းဖက်စစ် ကောင်စီမှ ပံ့ပိုးသော အကြမ်းဖက် မှုများကို ဖုံးကွယ်ရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့ သည်။

လူ့အခွင့်အရေးမှတ်တမ်းကွန်ရက် (မြန်မာနိုင်ငံ)

<https://nd-burma.org/>

<https://twitter.com/NDBurma/>

<https://facebook.com/theNDBurma>